JAARVERSLAG 2009

vzw Initiatief Audiovisuele Kunsten
vzw Initiatief Beeldende Kunsten

JAARVERSLAG BAM – 2009
vzw IAK
vzw IBK

---

1. BAM: Medewerkers en bestuur
2. Missie
3. Doelstellingen
4. Activiteiten
    - 4.1. Informeren
    - 4.2. Veldopbouw, netwerking en praktijkontwikkeling
    - 4.3. Samenwerken met andere disciplines en sectoren
    - 4.4. Duurzame internationale relaties
    - 4.5. Levend geheugen
    - 4.6. Maatschappelijk draagvlak
    - 4.7. Overleg en samenwerking
5. Management
6. Financieel verslag (bijlage)

1. BAM: Medewerkers en bestuur

1.1. Medewerkers

Dirk De Wit: directeur.
Sam Eggermont: zakelijk leider, traject kunst en economie, traject cijferanalyse.
Jensen Dehaes: informatiebeheerder.
Greet Halsberghe: office manager.
Ann Overbergh: medewerker audiovisuele kunsten, traject veldanalyse audiovisuele sector.
Eva Peeters/Steven Vanackere (tijdelijke vervanger Peeters): medewerkers beeldende kunst, traject kunst en ecologie.
Nele Samyn: medewerker mediakunst, traject e-cultuur, kunst en technologie.
An Seurinck: medewerker beeldende kunst, traject kunst en erfgoed.
Bieke Verdonck: medewerker beeldende kunsten, traject internationale werking.
Stoffel Debuysere: projectmedewerker BOM Vlaanderen en Archipel.

1.2 Bestuur

BAM werd gelanceerd op 17 december 2007. 2009 is het laatste jaar dat de vzw's Initiatief Audiovisuele Kunsten IAK en Initiatief Beeldende Kunsten IBK juridisch en administratief actief zijn. Vanaf 1 januari 2010 worden ze gefusioneerd tot één entiteit: vzw BAM. Op dat moment zal de fusie die zich reeds heeft voltrokken op het niveau van de werking ook juridisch vertaald zijn.

De raden van de beide vzw's IAK en IBK hebben beslist om samen te vergaderen. De vergaderingen werden in 2009 voorgezeten door de voorzitter van IAK.
De voornaamste onderwerpen waren: bespreking van het nieuwe beleidsplan, opvolgen van de activiteiten, personeelsaangelegenheden, budgetopvolging, opmaak begroting en vorming van een nieuw bestuur.

SAMENSTELLING
De algemene vergadering en het bestuur voldoen aan de statuten van de respectievelijke verenigingen. Er is bijzondere aandacht voor de diversiteitnorm: 1/3 van het bestuur zijn vrouwen en conform de aanbevelingen rond interculturaliteit is Kadir Balci aangeworven binnen vzw IAK.

Bestuur 2009 vzw IAK: Annie Van Hoorick (voorzitter), Luc Pien, Geert Van Goethem, Martine Huvenne, Kadir Balci, Sofie Schoukens, Wim De Waele, Dorian Van der Brempt, Luc Joris en Frans Lefever.

Bestuur 2009 vzw IBK: Wilfried Cooreman (voorzitter), Luc Tuymans, Anne-Mie van Kerckhoven, Eva Wittocx (ontslag ingediend door zetelen in beoordelingscommissie), Patrick Van Rossem, Edith Doove, Bert De Leenheer, Christian Muys en Cis Bierinckx.

2. Missie

BAM is een onafhankelijk en intermediair steunpunt dat, samen met de sector en het beleid, ijvert voor kwalitatieve ontwikkeling, draagvlakversterking en grotere zichtbaarheid van beeldende, audiovisuele en mediakunst.

Beeldende kunst, audiovisuele kunst en mediakunst hebben een groot betekenispotentieel omdat ze zich in verschillende ruimtes kunnen begeven, van verschillende talen en expressievormen gebruik maken, de private sector kunnen betrekken bij productie en spreiding, globaal opereren en flexibel de dialoog aangaan met andere disciplines en maatschappelijke domeinen.
Om die maatschappelijke rol optimaal te kunnen vervullen is er nood aan informatie, bemiddeling en kwaliteitsbevordering vanuit een knooppunt dat beschikt over informatie en praktijkkennis, opgebouwd door veldwerk, analyse en onderzoek.

Dat knooppunt wil BAM zijn. Het steunpunt zet in op het in kaart brengen en analyseren van de diverse spelers, het opzetten van informatie- en overlegplatformen, het ontwikkelen van een visie, het stimuleren van zelforganisatie en zelfredzaamheid, het stimuleren van nieuwe praktijken en samenwerkingsverbanden; dit alles in een internationaal referentiekader.

3. Doelstellingen

STRATEGISCH DOEL 1: INFORMEREN

De informatieopdracht van BAM optimaliseren door het bouwen van een informatieknooppunt en kennisnetwerk dat informatie, documentatie en kennis verbindt en consulteerbaar maakt.

Operationele doelstellingen
1. Informatieknooppunt
- optimaliseren van verzamelen en beschikbaar maken van informatie en documentatie over het veld in BAM-databank
- koppelingen maken tussen een verrijkte en opengestelde BAM-databank en externe databanken of gegevensbestanden.
2. Kennisknooppunt
- platformen introduceren waarmee culturele actoren met elkaar kunnen samenwerken en kennis of middelen kunnen delen
- publiek maken van onderzoeksresultaten en resultaten van processen rond praktijkontwikkeling via de website van BAM en in de vorm van publicaties
- organiseren van informatiesessies

STRATEGISCH DOEL 2: VELDANALYSE EN VELDOPBOUW

Stimuleren van een ontwikkelingsgericht netwerk op basis van het concept 'werkstad Vlaanderen, gesitueerd in de Eurocore' door te werken aan veldopbouw, samenspel en praktijkontwikkeling.

Operationele doelstellingen
1. Maken van jaarlijkse veldanalyses op basis van gegevens en onderzoek, die mee richting geven aan de kwalitatieve ontwikkeling van de sectoren.
2. Een netwerk van spelers en functies stimuleren dat leidt tot dynamische interrelaties tussen onderzoek en ontwikkeling, creatie, reflectie en publieksfuncties.
3. Netwerken zichtbaar maken en openstellen door het stimuleren van gemeenschappelijke activiteiten zoals publicaties, conferenties of evenementen.
4. Ontwikkelen van praktijken voor personen en organisaties, waar artistieke en zakelijke competenties worden versterkt.
5. Meewerken met sector en beleid aan de uitwerking van een gemeenschappelijke toekomstvisie en beleidskaders tijdens de volgende beleidsperiode.

STRATEGISCH DOEL 3: ANDERE DISCIPLINES EN SECTOREN

De samenwerking met andere disciplines en sectoren ondersteunen door mee te werken aan het ontwikkelen van werkkaders en het zichtbaar maken van praktijken en resultaten.

Operationele doelstellingen
1. Ondersteunen van een expertisecentrum "kunstenaars en bedrijven".
2. Samenwerking tussen kunst, wetenschap en technologie ondersteunen door werkmethoden te analyseren en door werkprocessen en resultaten te communiceren.
3. Ondersteunen bij andere vormen van cross-over zoals kunst in de openbare ruimte en kunst in relatie tot het onderwijs, in de vorm van informeren, mee denken en helpen communiceren van goede praktijken en resultaten van pilootprojecten.

STRATEGISCH DOEL 4: INTERNATIONAAL

Stimuleren van duurzame internationale relaties voor culturele uitwisseling en ondersteunen van de Vlaamse internationale positionering.

Operationele doelstellingen
1. Stimuleren van duurzame internationale relaties zodat individuen, creaties, publicaties en kennis internationaal circuleren met het oog op culturele uitwisseling en verrijkende interculturele dialoog.
2. Vlaamse audiovisuele, beeldende en mediakunst internationaal helpen positioneren als een (perifeer) netwerk van ontwikkeling en innovatie.

STRATEGISCH DOEL 5: LEVEND GEHEUGEN

Meewerken aan de uitbouw van een beleid en praktijk rond een levend geheugen voor kunst dat kansen biedt voor een grotere beschikbaarheid van creaties en documenten over kunst.

Operationele doelstellingen
1. Kennis rond het archiveren en bewaren van kunst ter beschikking stellen aan personen en organisaties -die zelf zorg moeten (Kunstendecreet) dragen voor hun eigen archief- door een kennisnetwerk te vormen met spelers uit kunsten, erfgoed en wetenschap / industrie.
2. Stimuleren van een grotere en meer diverse beschikbaarheid van creaties en documenten over kunst.

STRATEGISCH DOEL 6: MAATSCHAPPELIJK DRAAGVLAK

Een groter maatschappelijk draagvlak creëren door te werken aan meer zichtbaarheid, kwaliteitsvolle publieksbemiddeling en actieve en cultureel diverse participatie.

Operationele doelstellingen
1. Ondersteunen van gemeenschappelijke acties om de sectoren kenbaar en zichtbaar te maken.
2. Ontwikkelen van publieksbemiddeling en werken rond culturele diversiteit en participatie.
3. De rol van kritiek en media activeren als bemiddelaars tussen kunst en een groter publiek.
4. Ondersteunen van de integratie van cultuur binnen de lerarenopleiding en het leerplichtonderwijs, op basis van het eindrapport van de commissie onderwijs cultuur.

4. Activiteiten 2009

4.1. INFORMEREN

4.1.1 informeren en documenteren rond personen en organisaties in het veld: BAM databanken

Het masterplan voor de integratie van de databanken voor audiovisuele kunst (AV data) en beeldende kunst/mediakunst verder zetten.

Na evaluatie van AV data werd besloten om de hardware te herzien, de taxonomie te optimaliseren en de databank in te bedden in de website van BAM.

Een grondige evaluatie van AV data en de databank beeldende kunst en mediakunst wordt opgestart met extern consultant Inuits, met het oog op de integratie van beide databanken in 2010.

De databanken van BAM voor personen en organisaties vervolledigen en verfijnen met selectiecriteria, categorieën, trefwoorden en Engelstalige informatie.

De categorieën waarmee personen en organisaties in de databank geduid worden (sectoren, disciplines en werkdomeinen) werden geoptimaliseerd door het uitwerken van één integrale taxonomie voor de sectoren beeldende, audiovisuele en mediakunst, met het oog op het centraliseren van alle data in één databank.

De criteria werden aanscherpt om opgenomen te worden in de databank als persoon of als organisatie.
De criteria om bijvoorbeeld als beeldend kunstenaar opgenomen te worden in de databank waren gebaseerd op ontvangen subsidies en op vertoningen in gesubsidieerde instellingen. Werken met een promotiegalerie werd als bijkomend criterium onderzocht en afgetoetst met experten. Ook de criteria voor bijvoorbeeld theoretici en curatoren werden geactualiseerd.

Personen en organisaties aanvullen op basis van deze criteria om het veldoverzicht te vervolledigen.

- contactgegevens van het audiovisuele werkveld werden geactualiseerd in AV data (databank audiovisuele kunsten) in overleg met MEDIA Desk. actoren die in AV data zijn opgenomen actualiseren ook zelf hun contactgegevens.
- Uitbreiden van databank met personen en organisaties actief in de wereld van wetenschappelijk onderzoek en creatieve industrie op basis van een mapping opdracht uitbesteed aan Arteconomy (oplevering voorjaar 2010).
- Aanvullen van projecten van mediakunstenaars en –organisaties.

Het openstellen van de BAM databank voor personen en organisaties uit beeldende en mediakunst zodat ze hun contactgegevens zelf kunnen beheren, werd on hold gezet in afwachting van de oplevering van de evaluatie van beide databanken in 2010. Hetzelfde geldt voor de aanmaak van nieuwe velden waar artiesten zelf hun werken, tentoonstellingen en publicaties kunnen invoeren.
De bevraging van de sector naar de noodzaak van zo'n zeer ruime en open contactendatabank voor beeldende kunst (open voor alle personen en organisaties werkzaam in het veld van de professionele beeldende kunst, los van criteria die BAM hanteert), is niet gerealiseerd.

De internationale databank geeft een overzicht van de culturele informatie- en contactpunten van de meeste Europese landen en van belangrijke internationale netwerken en databanken, zodat Vlaamse kunstenaars en organisaties op weg geholpen worden wanneer ze zoeken naar partners of ondersteuning in het buitenland. Deze databank zal ook in 2010 worden aangevuld.

Onderzoeksproject design: onderzoeksproject van Thomas Laureyssens en Liesbeth Huybrechts binnen de associatie KULeuven rond het visualiseren – in webdesign - van relaties en samenwerkingsprojecten in mediakunst. Ze gebruiken de gegevens uit de BAM databank als voorbeeld en mogelijke demonstrator. Dit project evolueerde in 2009 in een mappingtool of mappingsysteem (oplevering 2010).

4.1.2. verzamelen van kwantitatieve gegevens over de sectoren

Het verzamelen en ontsluiten van cijfergegevens over de sectoren om op termijn te beschikken over een instrument voor onderzoek, analyse en monitoring.

Het systematisch verzamelen van bestaande cijfers over de werking van onze sectoren uit andere bronnen: participatie, tewerkstelling, aanbod, … Uitgesteld tot voorjaar 2010.

In de loop van 2009 gestart met het verzamelen van subsidiecijfers van verschillende overheden voor de sectoren beeldende en audiovisuele kunsten vanaf 1986 tot 2009 (wordt afgerond in 2010). In 2011 zal dit worden gebundeld, geanalyseerd en voorgesteld in een publicatie en op een publiek moment.

In 2009 werd de Cultuurdatabank (nu 'Uit') geëvalueerd naar volledigheid en van dichtbij werden de nieuwe ontwikkelingen opgevolgd. Op basis van deze evaluatie is er een nieuwe dialoog opgestart die in 2010 moet uitmonden in een intensere samenwerking om de sector verder aan te jagen en in return alle sectorspecifieke gegevens te kunnen koppelen aan de BAM databank.

KWARTS, een gezamenlijk initiatief van de kunstensteunpunten en de belangenbehartigers om jaarlijks cijfergegevens over de professionele gesubsidieerde organisaties te verzamelen en beschikbaar te maken voor vergelijkend onderzoek, werd in het najaar 2009 grondig geëvalueerd tussen initiatiefnemers en op basis van een bevraging van het veld, omwille van de beperkte respons. Er wordt toenadering gezocht met het Agentschap om Kwarts gezamenlijk aan te beiden als uniek instrument om gegevens te verzamelen. Deze onderhandeling wordt verder gezet in 2010.

4.1.3. Nieuws en agenda

Dagelijkse invoer van nieuwsberichten op de BAM website en het versturen van nieuwsbrieven over beeldende, audiovisuele en mediakunst in het Nederlands en in het engels.

Wekelijkse nieuwsbrief beeldende en mediakunst van nr. 270 (8 januari 2009) tot nr. 316 (17 december 2009), met als onderwerpen BAM-nieuws, beleid, tentoonstellingen, symposia, lezingen, workshops, publicaties, oproepen, vacatures … De inhoud wordt daarbij telkens afgestemd op het 'doelpubliek' van de nieuwsbrief.
- Het aantal lezers van de nieuwsbrief is in de loop van 2009 gestegen van 3502 naar 4004.

Tweewekelijkse nieuwsbrief audiovisuele kunst van nr. 17 (7 januari 2009) tot nr. 39 (30 december 2009), met als onderwerpen BAM-nieuws, beleid, voorstellingen, screenings, filmfestivals, lezingen, publicaties, workshops, persberichten VAF en MediaDesk, oproepen… De inhoud wordt daarbij telkens afgestemd op het doelpubliek.
- Het aantal lezers van de nieuwsbrief is in de loop van 2009 gestegen van 1202 tot 1697.

In de tweemaandelijkse internationale nieuwsbrief beeldende kunst wordt sinds 2009 naast nieuwsitems over de beeldende kunst ook items over mediakunst en audiovisuele kunst opgenomen die verband houden met de beeldende kunst. De nieuwsbrief focust op belangrijke

tentoonstellingen en vertoningen van Vlaamse en internationale makers, en biedt een overzicht van tentoonstellingen en evenementen in Vlaanderen.
- Het aantal lezers van de nieuwsbrief is in de loop van 2009 gestegen van 5843 naar 6178.

Het nieuws over de BAM activiteiten wordt nu via de website duidelijker weergegeven. Tevens werd de mogelijkheid gecreëerd om een archief te raadplegen met berichten over BAM-activiteiten.

Overleg organiseren met stakeholders over een digitale agenda beeldende kunst in Vlaanderen

Er werden gesprekken gevoerd met <H>ART, De Witte Raaf en Cultuurnet Vlaanderen over de uitbouw van een digitale agenda voor beeldende kunst en de uitwisseling van sectornieuws.
Door de ontwikkelingen binnen de cultuurdatabank (nu 'Uit') en de mogelijke synergie is de digitale agenda nog steeds in ontwikkeling en ter bespreking en dit anno maart 2010.

De planagenda is bedoeld als intern en vertrouwelijk instrument om activiteiten onder organisaties beter op elkaar af te stemmen en om mogelijke synergie te creëren. Dit planinstrument werd afgetoetst en geëvalueerd op basis van gesprekken met een representatieve staalkaart van Gentse organisaties. Een eerste testversie wordt begin 2010 gelanceerd.

Samenwerken met andere steunpunten om kunst en erfgoed uit Vlaanderen beter internationaal te communiceren.

Arts Flanders is een website en nieuwsbrief om events en informatie rond kunst en erfgoed in Vlaanderen en in het buitenland beter internationaal te communiceren. Het is een samenwerkingsverband tussen kunstensteunpunten, het Fonds der Letteren, Flanders Image en Faro.

In de tweemaandelijkse **Arts Flanders** nieuwsbrief worden nieuwsitems over de beeldende kunst, audiovisuele kunst, muziek, theater, literatuur en erfgoed opgenomen.

In 2009 werd de werking van Arts Flanders volledig geëvalueerd en aan de hand daarvan werd de website verder uitgebouwd en werd een nieuwe huisstijl ontwikkeld. De nieuwe site wordt in April 2010 gelanceerd.

4.1.4. documentatie over de BAM werking

De BAM werking beter documenteren, ontsluiten en doorzoekbaar maken op de BAM website.

De structuur van 'projecten', 'thema's' en 'internationaal' wordt visueel overzichtelijker gemaakt.

- De werking van BAM wordt duidelijker gecommuniceerd via de website door de projecten waarrond BAM werkt op te lijsten met telkens een projectomschrijving, timing, betrokken personen en organisaties en tekstmateriaal.
- De informatie en documentatie die BAM verzamelt in zijn dagelijkse werking worden onderverdeeld in thema's (voorheen dossiers).
- Op de website werd een nieuwe pagina 'internationaal' aangemaakt die alle info aanbiedt over de internationale werking van BAM: oriëntatiereis, bezoekersprogramma, netwerking en internationale contacten.

Bij documenten en teksten worden metadata ingegeven waardoor extra informatie over externe bronnen vlotter kan worden ontsloten.

rss feeds en zoekfunctie worden op de website geplaatst.

Het trefwoordensysteem dat ontwikkeld werd in 2008 in databank en website wordt geïmplementeerd. Dankzij dit systeem worden nieuwsberichten, projecten, artikels, verslagen en publicaties op een thematische manier met elkaar verbonden. Dit maakt, een rijke navigatie mogelijk dwars door de verticale structurerende elementen van de website.

De krachtlijnen van de BAM werking ook in het engels aanbieden, naast de informatie over het buitenland.

Engelstalige BAM website werd verder aangevuld zodat nu de belangrijkste informatie over Vlaamse personen, organisaties, het veld, het beleid en de internationale werking van BAM volledig in het Engels is te raadplegen.

4.1.5. Kennisplatformen

Instrumenten bouwen waarmee veldspelers rechtstreeks met elkaar kennis en informatie kunnen uitwisselen.

www.kunstenecologie.be is een nieuwe thematische weblog, die nog volop aan het groeien is. In de curves valt de impact van individuele nieuwe berichten nog sterk op.
In het derde kwartaal van 2009 haalde die blog 1.450 bezoeken, in het laatste kwartaal al 1.873. Bezoekers klikken gemiddeld 2 items aan.

www.ecultuur.be is een meer gevestigde thematische weblog en dat blijkt ook uit de cijfers: gemiddeld 12.168 bezoeken per kwartaal, met een zwaartepunt in het voorjaar. Bezoekers klikken gemiddeld 3 items aan.

Opstart van een intranet voor de BAM medewerkers: eerste aanzet via bibliotheek taxonomie en evaluatie. Gelijklopend worden alle contactgegevens (het adressenbestand van BAM) systematisch overgezet en verzameld in de AV-databank onder nieuwe categorieën.

Ander instrument in ontwikkeling: opzetten van een planagenda voor de sector en een behoeftenonderzoek met de communicatiemedewerkers van de kunstenorganisaties. (zie infra)

4.1.6. Onderzoek en overleg over het uitwisselen van informatie tussen BAM en veldspelers

BAM verzamelt en ontsluit in samenwerking met de sector veel digitale informatie over personen en organisaties; die gegevens kunnen nu ook beter onderling worden uitgewisseld, en kunnen ook naar de gebruiker toe beter met elkaar verbonden worden.

De activiteiten die voorzien waren in 2009 worden gefilterd en verschoven naar 2010 .
- maken van een behoefteanalyse
- BAM zal in 2009 een infrastructuur ontwikkelen om gegevens van kunstenaars te aggregeren vanop één unieke locatie, namelijk één URL.

4.1.7. Samenwerking en kennisdeling rond ICT

Streven naar meer uitwisseling van ICT-kennis, het delen van software en het gemeenschappelijk ontwikkelen van sofware in de diverse sectoren. Op die manier kunnen kosten gedrukt worden en kan men van elkaars kennis en ervaring leren.

De informatiebeheerders van de verschillende steunpunten plegen regelmatig overleg plegen rond kennisdeling en het gemeenschappelijk ontwikkelen en gebruiken van instrumenten.
De opstart van de planagenda en het beheren van een backend voor een digitale agenda hedendaagse kunst zijn eveneens lopende projecten.

4.1.8. Infosessies

BAM, VTi, Muziekcentrum Vlaanderen, Boekentoren en FARO organiseerden een informatiesessie over het project BOM-VL voor betrokken partijen uit kunsten, cultuur en erfgoed. Tijdens deze sessie werden een aantal tussentijdse resultaten van het project voorgesteld.
16 januari 2009, FARO, Brussel.

Infosessie gericht op laatstejaarsstudenten filmscholen rond alle mogelijke vormen van ondersteuning: introducerende infosessie in overleg met Mediadesk en VAF.
20 februari 2009, Huis van de Film, Brussel.

Meet&Greet voor beeldende kunstenaars in samenwerking met Kunstenloket.
28 april, 26 mei en 29 september 2009 in de Beursschouwburg.

Presentatie over digitalisering van cultureel erfgoed tijdens de Dag van CVN.
31 januari 2009, Arenbergschouwberg, Antwerpen.

Presentatie over digitalisering in/voor cultuurcentra tijdens Wintertoer (dag van steunpunt Locus voor lokale cultuurorganisaties).
Presentatie over breedband en cultuur, tijdens de dag van de Gentse cultuursector.
18 juni 2009, Zebrastraat Gent.

Presentatie over subsidiemogelijkheden binnen het Kunstendecreet.
1 juli 2009, Brussel.

Kunst en diversiteit: Infosessies voor gevluchte kunstenaars ism Zebrart (Vluchtelingenwerk)
6 juni en 13 november 2009 in Cc Berchem en Arsenaal (Mechelen).

Presentaties in het hoger kunstonderwijs: KASK Gent, St Lucas Gent, KASK Antwerpen.

4.1.9. Interne documentatie.

De bibliotheken van de steunpunten IAK en IBK werden in de loop van 2009 samengevoegd, en een nieuwe classificatie is in operationeel gemaakt. De bibliotheek groeide verder aan op basis van gerichte aankopen in functie van de werking van BAM en op basis van schenkingen (voornamelijk catalogen van tentoonstellingen en monografieën).

Er is een grondige evaluatie gemaakt van de bibliotheeksoftware. Vanaf 2010 wordt gekozen voor het beheer via “Library Thing”.

De interne dossiers (op papier) werden samengevoegd en thematisch geordend.

4.1.10. INFORMATIE IN CIJFERS

Op www.bamart.be kwamen in 2009 in totaal **178.969 internetbezoekers langs die samen 658.545 pagina's opriepen**. Meer dan de helft daarvan waren nieuwe bezoekers. De absolute topdag was 14 september 2009, toen de grens van 1.000 bezoeken per dag voor het eerst overschreden werd.

In vergelijking met 2008 valt op dat het aantal pagina's ongeveer gelijk bleef, maar dat wel 25% meer bezoeken geregistreerd werden: bezoekers klikken minder verschillende pagina's aan, wat met verbeteringen aan de navigatie te maken heeft en met rechtstreekse links naar dieper liggende pagina's. Ruim driekwart van de bezoekers komt inderdaad op www.bamart.be aan via een search engine zoals Google. Ook dat aandeel is sterk toegenomen in vergelijking met 2008, dankzij het steeds beter uitgebouwde informatieaanbod en de goede vertegenwoordiging ervan in search engines.

Het aantal lezers van de nieuwsbrief beeldende kunst en mediakunst is in de loop van 2009 gestegen van 3502 naar **4004**.
Het aantal lezers van de nieuwsbrief audiovisuele kunst is in de loop van 2009 gestegen van 1202 tot **1697**.
Het aantal lezers van de nieuwsbrief beeldende kunst internationaal is in de loop van 2009 gestegen van 5843 naar **6178**.

4.2. VELDOPBOUW EN PRAKTIJKONTWIKKELING

4.2.1. Veldanalyses

Maken van veldanalyses op basis van kwantitatief en kwalitatief onderzoek als ondersteuning bij de ontwikkeling van sectoren.

Veldanalyse audiovisuele kunst

De veldanalyse audiovisuele kunsten bestaat uit het verzamelen van kwantitatief en kwalitatief materiaal om het veld, zijn diverse subsectoren, en de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen van die subgroepen en van het gehele veld in kaart te brengen. Zo'n veldanalyse is bedoeld als ondersteuning bij de kwalitatieve ontwikkeling van deze sector en het maken van toekomstgerichte scenario's. Samenwerking met het productiefonds VAF is hierbij essentieel.

BAM werkt samen met VAF voor het verzamelen van kwantitatieve gegevens.
VAF concentreert zich op het verzamelen van cijfers uit het productieveld en verzamelt en analyseert in een eerste fase economische gegevens in samenwerking met Idéa Consult. VAF zal de resultaten van deze studie presenteren in 2010.
BAM start met het verzamelen van cijfermateriaal uit het vertonerveld die mede als basis zullen dienen voor de veldanalyse audiovisuele kunsten. Deze cijfers zullen verwerkt worden in de integrale veldanalyse audiovisuele kunsten voorzien einde 2010.

De kwalitatieve analyse van het audiovisuele veld wordt uitgevoerd door BAM, in nauw overleg met het VAF, met een scoop op creatie en productie, spreiding en participatie, archivering (via BOM-VL onderzoek) en de plaats van het audiovisuele in de maatschappij. De methode bestaat uit het voeren van interviews en groepsgesprekken en het doornemen van rapporten en bijwonen van conferenties.

Diepte-interviews met:
PRODUCENTEN: Peter Bouckaert, Dries Phlypo, Emmy Oost, Bart Vanlangendonck, Marie Logie, Ives Agemans, Johan Tuyens (TV).
MAKERS: Jan Verheyen, Fien Troch, Pieter Van Hees, Erik Lamens, Patrice Toye
VERTONERS: Marc Boonen (Open Doek), Philip Cleynens (Cinema Albert Dendermonde), Ludo Vangenechten (Roxy Theatre Koersel), Lumière (Brugge), Ingrid Deconinck, Kinepolis , Steven Opdebeeck (Contour).
FILMVERDELERS: gepland (Imagine, KFD, Lumière)
ANDEREN: Ellen Onkelinx (VOTP en VFPB), Rik Stallaerts (VRT), Piet Sonck, Peter Kravanja (UA), gepland (VoD-platforms, Vrt).

Groepsgesprekken met o.a.:
Erik Martens, Karla Puttemans, Luc Pien, Marc Boonen, Dries Phlypo, Emmy Oost, Geert Van Goethem, Stefan Franck, Ellen Onkelinx, Mayke Vermeren, Vincent Stroep, Stefan Franck, Felix Vanginderhuysen

Onderzoek naar mogelijke samenwerking tussen audiovisuele vertoners en lokaal cultuurbeleid (bibliotheken, cultuur- en gemeenschapscentra) is een onderzoekstraject van BAM en Locus. Deeltraject 1, bevat een bevraging van enkele bibliotheken rond visie en aankoopbeleid van audiovisuele werken.
Lokale bibliotheken hebben geen centraal aankoopbeleid. Ze zijn nog steeds voornamelijk op boeken als drager van informatie, kennis en cultuur gericht en 'recent' hebben computers hun intrede gedaan in de bib. Het audiovisuele aanbod is per bibliotheek verschillend. Het zou interessant zijn om een beter zicht te krijgen op het audiovisueel aanbod van de bibliotheken, op basis van welke visie ze

aankopen, waarop ze zich baseren om effectief audiovisuele werken aan te kopen (voorstellen, consultants, medewerker met kennis), welke noden ze hebben en hoe ze in de toekomst wensen te werken.
Dieptegesprekken met bibliothecaris en verantwoordelijken collecties of beeld en geluid van Openbare Bibliotheek Oostende, Bibliotheek Gentbrugge en Openbare Bibliotheken Antwerpen.

Tussentijds publiek moment in deze veldanalyse:
conferentie 'toekomstvisies voor een filmlandschap in transitie / Dag van het Vlaams Filmberoep'
12 oktober 2009, Vooruit, tijdens Internationaal Filmfestival Gent.
Een organisatie van BAM in samenwerking met VAF, MEDIAdesk België -Vlaamse Gemeenschap en SACD/Scam* tijdens Filmfestival Gent,
Met: Aviva Silver (MEDIA programma van de Europese Commissie), Sandra Den Hamer (directrice van het Nederlands Filmmuseum), Toon Van Gils, Patrick Deboes, Katia Rossini, Jan De Clercq, Frank Moens, Philippe Van Meerbeeck, Patrick Duynslaegher, Tomas Leyers, Peter De Maegd, Erik Martens, Karl Desloovere, Katrien van der Perre, Emjay Rechsteiner
Gevolgd door een speech van minister Joke Schauvliege en een receptie aangeboden door de Vlaamse Gemeenschap.
Een conferentie over de impact van online platformen, digitale cinema, mediaconvergenties en nieuwe gebruikerspatronen op de Vlaamse filmprofessional. Zowel de makers, de producenten, de distributeurs, de vertoners, de festivals, de filmcritici en tijdschriften, de archieven als de educatieve initiatieven krijgen met die veranderingen te maken. Tijdens deze conferentie spreken verschillende actoren uit het veld over kansen en bedreigingen, over veranderingen in de rolverdeling en onderlinge verhoudingen en over mogelijke pistes voor de toekomst.
(200 deelnemers)

Strategische nota beeldende kunst '*Beeldende kunst verbeeld, Naar een hernieuwd beeldende kunstbeleid in Vlaanderen »*
Het Agentschap kunsten en erfgoed maakt in 2008 en 2009 onder leiding van Valerie Verhack een strategische nota beeldende kunst met perspectief 2009-2020. Deze strategische nota presenteert een hanteerbare set van doelstellingen en beleidsacties die geordend zijn rond een langetermijnvisie over beeld ende kunst in Vlaanderen.
BAM was lid van de stuurgroep en heeft zijn actieve medewerking aan het tot stand komen van die nota verleend.
Op 17 december 2008 werd de nota afgetoetst met alle belangrijke actoren uit het veld van de hedendaagse kunst tijdens een workshop in Hotel Errera, op uitnodiging van het Agentschap.
De strategische nota werd afgerond in maart 2009.

4.2.2. Werkgroepen rond praktijkontwikkeling en samenwerking

Praktijkontwikkeling (werkgroepen, trajecten, workshopsop overlegmomenten) op basis van nodenonderzoek en veldanalyses.

Traject productie en creatie in beeldende kunst.
In kaart brengen van de actuele kunstenaarspraktijken die alsmaar hybrider en complexer worden: gebruik van diverse materialen, werken in diverse ruimtes, eigen werk en opdrachten, samenwerken met andere kunstenaars, wetenschappers en onderzoekers, nieuwe vormen van interactie met publiek, productie in internationale residenties of instituten, kunst in openbare ruimte enz. In kaart brengen van de administratieve, financiële en productionele uitdagingen die deze praktijken met zich meebrengen , in kaart brengen van de steun en productiemogelijkheden die vandaag bestaan en welke nieuwe modellen of vormen van kennis er nodig zijn of kunnen bedacht worden.

Gesprekken met:

- alle gesprekken met kunstenaars (zie 'werkbezoeken') waren ook voor dit thema relevant
- producenten en bemiddelaars: Auguste Orts, Arteconomy, De Nieuwe Opdrachtgevers,..
- Pascal Gielen, naar aanleiding van zijn vergelijkend onderzoek met Camiel Van Winkel over de hybridisering van de kunstenaarspraktijk

Gesprekken worden verder gezet in 2010 en de resultaten leiden tot een studiedag en zullen verwerkt worden in de kwalitatieve veldanalyse beeldende kunst.

Traject (internationale) distributie van tijdschriften en publicaties hedendaagse beeldende kunst

Aan de hand van een grondige bevraging en enquête , verschillende diepte-interviews en expertenmeetings wordt er in samenspraak met de sector gezocht naar oplossingen voor de distributie van kunsttijdschriften en -publicaties.

Gesprekken met:

- 05/05/09: Mer paper Kunsthalle Luc Derycke
- 10/10/09: Ludion met Christoph Ruys
- 07/12/09: Idea Books met Belinda Visser
- 07/12/09: Valiz met Astrid Vostermans
- 07/12/09: Roma Publications met Roger Willemsen
- 12/01/09: Exhibition International met Marleen Geukens

Tussentijdse presentatie van resultaten en aftoetsen van mogelijke oplossingen met experten, agentschap kunsten en erfgoed en Mondriaan Stichting.

Datum 28/09/2009, Witte de With Rotterdam

Met: Luc Deryke (MER. Paper Kunsthalle), Dorian van der Brempt (Vlaams-Nederlands Huis deBuren), Frederik Beernaert (Agentschap Kunsten en Erfgoed), Liesbeth Melis (Stichting Kunst en Openbare Ruimte), Monika Szewczyk (Witte de With), Gitta Luiten (Mondriaan Stichting), Joost Vrieler (Mondriaan Stichting).

Gesprekken worden verder gezet in 2010 en de resultaten worden gepresenteerd tijdens een studiedag.

Traject beschikbaar maken van kunstenaarsboeken en publicaties in Vlaamse kunstbibliotheken.

Hoe kunnen de grote hoeveelheid aan boeken en publicaties over Vlaamse hedendaagse beeldende kunst beter in kaart worden gebracht en hoe kunstbibliotheken daarvoor stimuleren en hoe kunnen zij beter samenwerken en eventueel afspraken maken.

Gesprekken met:

- Saskia Scheltjens
- Overleg met kunstbibliotheken
- Tijdens gesprekken met musea en hogescholen werd ook de visie, profiel en werking van hun bibliotheken kort besproken.

Gesprekken worden verder gezet in 2010 .

Traject publieksbemiddeling en kunsteducatie in hedendaagse beeldende kunst

Dit traject start met een bevraging van een 15-tal organisaties beeldende kunst door Inge Van Reeth rond hun visie op publiek en publieksbemiddeling, de gebruikte methoden en de plaats van bemiddeling in structuur en budget. Op basis van de resultaten zal BAM in 2010 en 2011 activiteiten rond praktijkontwikkeling en praktijkondersteuning opzetten.

Bevraagde organisaties:

1. STUK (Leuven) - Eva Wittocx (programmator beeldende kunst en performance)
2. Contour (Mechelen) - Steven Op de Beeck (directie)
3. Beaufort - Colette Castermans (Hoofd communicatie, pers en publiekswerking)
4. Mu.ZEE - Inne Gheeraert (educatief medewerker)

5. M HKA - Peggy Saey (afdelingshoofd communicatie en publiekswerking)
6. Wiels - Frederique Versaen en Dirk Snauwaert (directie)
7. BE-PART - Dieter De Bruyne (ateliers) en Patrick Ronse (curator)
8. Museum Dhondt-Dhaenens - Joost Declercq (directie) en Bea Pecceu (stafmedewerkster)
9. BOZAR - Tine Van Goethem (coördinator BOZAR Studios)
10. CC Hasselt - Francisca Vandekerckhove (stafmedewerkster kunsteducatie)
11. Z33 - Tim Toubac (verantwoordelijke publiekswerking en communicatie) en Kaat Van Looken (deskundige educatie)
12. Verbeke Foundation - Simon Delobel (stafmedewerker)
13. S.M.A.K. - Filip Van de Velde (verantwoordelijke publiekswerking) en Bea Verougstraete (verantwoordelijke onthaal & bookshop)
14. CC Strombeek - Luk Lambrecht (programmator beeldende kunst & dans) en Gerda De Buck (ateliers)
15. Lokaal 01 - Frederik Vergaert (directie)

Deze eerste fase resulteerde in het rapport **"Bemiddeling tussen kunst en publiek in hedendaagse beeldende kunst"** door Inge Van Reeth, november 2009, in opdracht van BAM

Contemporary Art Heritage Flanders (CAHF),

Contemporary Art Heritage Flanders (CAHF), een samenwerkingsovereenkomst tussen de vier belangrijkste Vlaamse spelers op het terrein van de hedendaagse beeldende kunsten in de vorm van een 'koepel' met de bedoeling om 'een onderbouwde visie op het vlak van afstemming van de museumwerking te ontwikkelen en om zich als samenwerkingsverband eenduidiger te profileren op internationaal vlak'.

BAM volgt dit platform op vanop afstand. Vragen van BAM voor overleg werden in 2009 als te vroeg beschouwd.

BAM stelt aan dit platform voor om één deelnemer van de hedendaagse musea mee te sturen op een studiereis naar Canada (Québec) rond nieuwe technieken en methoden van museologie en rond samenwerking met universiteiten georganiseerd door Faro en Agentschap kunsten en erfgoed.

Traject digitale cinema

Aftoetsen van de mogelijkheid van een solidariteitsmodel om de investering in digitale cinema voor kleinere spelers mogelijk te maken.

- gesprekken met stakeholders: belangrijke vertoners, distributeurs, bemiddelaars ('derde partijen') en buitenlandse experten
- bijwonen van internationale conferenties rond dit thema:
    - CVN-bijeenkomst Antwerpen 31/01/2009: panellid Digitalisering Cultureel Erfgoed
    - Montevideo Amsterdam 19/03/2009: "Nieuwe technieken voor toegankelijkheid en conservering van de videokunstcollecties in Nederland"
    - Cinema Summit Kinepolis Brussel 16/06/2009 "What is the European Union's Policy with regards to cinemas?"
    - MEDIA Conference "Digital Content Distribution" Brussel 25/06/2009
    - Liz Rosenthal, Power to the Pixel, ikv Filmfestival Utrecht, 26/09/2009 "Tales from the Digital Frontier"
    - Screen International Film Summit London 13/10/2009 ("Funding and Distribution Solutions for a new era in Film)
    - Europa Cinemas Network Meeting Warschau, 19-22/11/2009 ("European Exhibitors and Distributors come together over Digital Cinema")
    - FERA European Conference Brussel 28/01/2010: "Imagining in the Digital Age: Creativity and New ways of Distribution"
    - IFFR Rotterdam 2010:
        - 1/2/2010 Reloaded Debat: invloed nieuwe media op filmproductie, -verspreiding, -consumptie

        - 3/2/2010 Studium Generale Digital IFFR
    - International Film Festival Berlin 14/02/2010 “The Future of Cinema” (digitalisering als één van de thema’s)
    - Conferentie Barcelona (i.k.v. Spaans Voorzitterschap EU): “The independent exhibition sector and the challenges of digitisation”

Op basis van deze gesprekken en vakliteratuur publiceert BAM de publicatie **'Digitale Cinema – veranderingen, kansen en uitdagingen voor de bioscoop en de voor distributiesector’** (oktober 2009, Ann Overbergh). In deze publicatie zet BAM de belangrijkste informatie over digitale cinema op een overzichtelijke manier op een rijtje. Daarnaast worden digitaliseringsplannen voor de cinemasector in Noorwegen, Nederland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk onder de loep genomen - ze kunnen ter inspiratie dienen voor Vlaanderen, België of zelfs de Benelux.

Traject art house bioscopen en nieuwe bioscoopmodellen
Via individuele gesprekken en groepsgesprekken de positie van art house bioscopen in een veranderend audiovisueel landschap in kaart brengen. Ondersteunen bij het zoeken van oplossingen en toekomstscenario’s: mogelijke vormen van publieke ondersteuning (stad, provincie, Vlaanderen), investeringen in infrastructuur, communicatie en marketing, pistes voor financiering van digitale cinema.
Gesprekken met:
- arthouse uitbaters
- gesprek met art house uitbaters en Agentschap kunsten en erfgoed
- gesprek met schepen en cultuurcoördinator van de Stad Leuven rond art house bioscopen
- Werkbezoeken met vertegenwoordigers van de AV sector aan toonaangevende en vernieuwende modellen voor audiovisuele vertoning:
  3/02/2009, La Sauvenière Luik
  Deelnemers: Studio Skoop, Cinema Central Ninove, …
  27/03/2009, Watershed Bristol (UK)
  Deelnemers: Boelen Jan (Z33), Boerjan Carlos (CJSM Vlaanderen), Boonen Marc (Open Doek), Coeman Bram (Buda), De Wit Dirk (BAM), Deboes Patrick (Sphinks), Debuysere Stoffel (BAM, BOM-Vl), Devos Franky (Buda), Esmans Debbie (CJSM Vlaanderen), Jansen Sanne (KH Limburg), Jolling Peter (CJSM Vlaanderen), Landrie Romain (Videohouse), Lodens Tim (CJSM Vlaanderen), Meers Philippe (UA), Nulens Gert (VUB SMIT), Overbergh Ann (BAM), Proest Vincent (MuHKA_Media), Segers Katia (VUB), Stallaerts Rik (scenarist/producer VRT), Terryn Dirk (Canon Cultuurcel), Vander Plaetse Karen (Vooruit), Vermeylen Wouter (Vooruit), Verschooren Karen Annemie (Z33), Wuyts Bart (Turnhout 2012)

De gesprekken met lokale besturen en met Vlaamse overheid over art house en over het hele audiovisuele vertonerlandschap in Vlaanderen worden in 2010 verder gezet. Het materiaal is voedend voor de veldanalyse audiovisuele kunsten.

Traject video-on-demand en digitale distributieplatformen
Hoe kunnen Vlaamse audiovisuele creaties ook digitaal beschikbaar gemaakt worden in een Europese context. Een onderzoek in het kader van BOM-VL.
Presentatie van de onderzoeksresultaten aan producenten en auteurs, distributeurs en overheden en discussie aan de hand van modellen uit Spanje en Nederland.
1/07/2009, VAF (met o.m. Stoffel Debuysere, Sophie Devinck, Debbie Esmans, …)

Traject kennis over productie (audiovisuele, beeldende en mediakunst) in hoger kunstonderwijs
Hoe kan de kennis rond productie en alle vormen van ondersteuning beter onderdeel worden in de opleiding van kunstenaars zodat ze beter voorbereid worden op kunstenaarspraktijken die complexer en hybrider worden.

Vergaderingen met departementshoofden op 18 mei en 10 juli 2009.

Traject cultureel ondernemersschap

Bijwonen van colloquia:

- besloten colloquium rond cultureel ondernemerschap op 15/09 in Utrecht.
- colloquium 'Geld voor Cultuur' op 12/10/2009 (organisatie Departement CJSM, Agentschap kunsten en erfgoed, Erasmus Universiteit Rotterdam, DeBuren en Boekmanstichting). Tijdens dit colloquium buigen de Vlaamse en Nederlandse cultuursectoren zich in het KMSKA te Antwerpen over de financiering van de Vlaamse en Nederlandse cultuursector. Vier grote thema's staan op de agenda: cultuurindustrie, fondsvorming, subsidies & markt en bedrijfseconomie voor de culturele sector.

Werkbezoeken

Om de contacten met de sector te versterken doet BAM werkbezoeken bij organisaties en kunstenaars. Zo blijft BAM op de hoogte van bepaalde thema's en problematieken die leven in het veld en kan erop verder werken in veldanalyses en trajecten rond praktijkontwikkeling.

Organisaties

03/02/2009: La Sauvenière, Luik
11/06/2009: Zebrastraat
19/08/2009: Nadine
17/08/2009: Virtueel Platform
04/09/2009: August Orts
29/09/2009: Timelab
10/11/2009: Le Fresnoy, Tourcoing
18/12/2009: Howest, Kortrijk

Kunstenaars

06/04/2009: Dirk Braeckman
27/05/2009: Koen Van den Broek
03/07/2009: Ives Maes
08/09/2009: Charif Benhelima
17/09/2009: David Claerbout
09/10/2009: Koen Broucke
17/11/2009: Angelos / Jan Fabre
01/12/2009: Dora Garcia
03/12/2009: Philip Aguirre y Otegui

4.3. CROSSDISCIPLINAIR SAMENWERKEN

Praktijkontwikkeling rond matching en methodologie wanneer er samengewerkt wordt met andere kunstdisciplines en met andere sectoren.

4.3.1. Kunstenaars en bedrijven

Opbouwen van kennis en expertise rond mogelijke relaties tussen bedrijven en kunstenaars.
Kennis en ervaring van concrete projecten uitdragen naar de sector.

Een symposium rond 'een relatie met de markt' tijdens Art Brussels: 24 april 2009 'kunst, creativiteit en economie: vraag naar meer transparantie'.
Sprekers: Franky Devos, Steven De Waele, …

Opmaak van een nota over de "cross-over tussen kunst en innovatie, wetenschap en onderwijs" gericht aan de ministers van economie, onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en innovatie en cultuur. Met deze nota willen Flanders DC, Arteconomy en BAM hun gemeenschappelijke visie op de meerwaarde van samenwerking tussen economie, innovatie, onderwijs en cultuur delen met verschillende Vlaamse ministers.
Er vond een ontmoeting plaats tussen de opstellers van de nota met kabinetmedewerkers van minister Peeters en Lieten en vertegenwoordiger departement cultuur op 26 oktober.

4.3.2. Kunst, wetenschap en technologie

AMSTERDAM - ONTMOETING OPLEIDING MEDIA, KUNST EN TECHNOLOGIE – 20 maart 2009
BAM, instituut voor beeldende, audiovisuele en mediakunst, Vlaanderen en Virtueel Platform, Nederland nodigden op 20 maart 2009 twee Nederlandse en twee Vlaamse hogescholen uit. De cross-over vond plaats in het kader van nieuwe media festival Victorian Circus in De Brakke Grond. Vier opleidingen in het domein van kunst, media, technologie, games en design voerden een grensoverschrijdend gesprek. Er werd ingegaan op het tot stand komen, de werkwijze en de meerwaarde van de samenwerking van studenten en docenten met externen.

Opstart van de 'E-Culture Fair 2010', beurs over het grensgebied van (media) technologie, kunst, onderzoek en creatieve industrie in context van ISEA 2010 Ruhr Culturele hoofdstad van Europa in Dortmund waar BAM organiserende partner in is.
Verschillende opstartvergaderingen en warming-up sessie:
Voorbereidende vergaderingen initiatiefnemers: BAM, Virtueel Platform en Medienwerk nrw: 20 maart 2009, Amsterdam; 28 mei Eindhoven, 29 augustus Amsterdam, 28 november Eindhoven.
Warming-up sessie, presentatie E-Culture Fair samen met Virtueel Platform, Baltan Lab Eindhoven, Constant Brussel, FoAM Brussel, IMAL Brussel, Jens Brand, Hans W. Koch, Heimatdesign en BAM: 2 december 2009, Eindhoven

THE FUTURE OF THE LAB**,** 30 november tot 2 december .
BALTAN Laboratories organiseert een driedaagse expert meeting in samenwerking met Virtueel Platform en BAM**.** The Future of the Lab voorziet een platform voor discussie en engagement met een diverse groep van professionelen over drie verschillende niveau's:

- Expertmeetings voor genodigde internationale gasten uit verschillende kunst en technologie labs uit België, Nederland, Europa en de rest van de wereld;
- een namiddag specifiek voor locale, regionale en Nederlandse deelnemers uit verschillende sectoren
- een programma voor het bredere publiek op maandag 30 november (zie verder).

The Future of the Lab wordt gesteund door de Mondriaan Stichting in samenwerking met BAM en Virtueel Platform.

4.3.3. Kunst en onderwijs

Deelname aan werkgroepen die de samenwerking tussen scholen, kunstenaars en kunstorganisaties concrete vorm geeft:
- kunsteducatieve initiatieven en de expertise waarover ze beschikken bundelen en verbinden met onderwijs
- ondersteunen van projecten die de relatie tussen onderwijs en kunst concrete vorm geven zoals Brede School.
- meetings met de departementshoofden: stimuleren tot uitbreiding van curriculum met skills rond ondernemerschap, zakelijkheid, nieuwe kunstenaarspraktijken en organisatiemodellen.

4.4. INTERNATIONALE UITWISSELING

4.4.1. Internationale promotie

De Vlaamse scène van beeldende, audiovisuele en mediakunst in het buitenland beter zichtbaar en kenbaar maken.

Promoten van Vlaamse kunstenaars en organisaties op belangrijke platformen in het buitenland via promotiemateriaal zoals de Arts Box Flanders, de BAM website en via events (lezing, conferentie)

- Beeldende kunst : Biënnale van Venetië (2009)
- Mediakunst : ISEA tijdens Essen 2010, presentatie van de Engels vertaling (2009/2010) van de publicatie 'kunst, media en technologie in Vlaanderen'
- Audiovisuele kunst: presentatie van het luik audiovisuele kunst van de Box Arts Flanders (publicatie en DVD rond een nieuwe generatie Vlaamse filmmakers) op een belangrijk internationaal filmfestival (Rotterdam, Berlijn of Toronto); te bespreken met Flanders Image

4.4.2. Stimuleren van duurzame internationale relaties.

De internationale samenwerking en uitwisseling en de internationale mobiliteit stimuleren van personen, creaties, tentoonstellingen/programma's en organisaties.

(beeldende kunst en mediakunst)
In kaart brengen van de internationale netwerken en de participatie eraan vanuit Vlaanderen stimuleren.

Internationaal bezoekersprogramma wordt verder gezet rond beeldende kunst en mediakunst met een 15 à 20 bezoekers per jaar.

-International Market for Digital Arts (Cimatics/Elektra, Brussel)
-Li Zhenhua (Hoofd-curator Shanghai eARTS Festival 2010)
-Baoju Wang (Deputy Director Today Art Museum, Beijing)
-Neus Miró (art critic and freelance curator based in Barcelona)
-Mats Stjernstedt & Helena Holmberg (Index - The Swedish Contemporary Art Founadtion)
-Lorenzo Fusi (Curator Liverpool Biennial 2010)
-Macha Roesink (Directrice De Paviljoens, Almere)
-Rebecca Cleman (Electronic Arts Intermix, NY)
-Rebecca Shatwell (AV-Festival, UK)
-Bryony McIntyre (Arika, UK)
-Angela Plohman (Directeur Baltan Laboratories, Eindhoven)
-Kathrin Rhomberg (Curator van de 6de Biënnale van Berlijn)
-Carolyn Christov-Bakargiev (Curator aan het Castello di Rivoli Museum of Contemporary Art in Turijn en artistiek directeur van Documenta 13)

Oriëntatiereis: Deze reis wordt georganiseerd door de Mondriaan Stichting en het Prins Claus Fonds, in samenwerking met BAM en OCA (Office for contemporary art Norway). 2 Vlaamse curatoren nemen deel op basis van een selectie door BAM via een open kandidatuurstelling).
In maart 2009 ging de oriëntatiereis naar Sao paulo (Brazilië), Buenos Aires (Argentinië) en Lima (Peru). De deelnemers aan deze reis waren Dirk Snauwaert (BE), Jos Van den Bergh (BE), Thibaut Verhoeven (BE), Solveig Ovstebo (NO), Per Gunnar Eeg-Tverbakk (NO), Emily Ansenk (NL), Xander Karskens (NL), Willem Velthoven (NL), Maxine Kopsa (NL), Meta knol (NL), Bisi Sila (NG), Baoju Wang (CN), Agoeng Koerniawan (ID) and Kossi Hemadzro Assou (TG).

Alle opgedane kennis en contacten worden met de sector gedeeld via de blog orientationtrip2009.wordpress.com.

Werkbezoeken die de samenwerking met buurlanden nog concreter moeten maken (samenwerking versterken in de 'Eurocore' regio): in 2010 wordt verder gewerkt op Noord-Frankrijk en Nederland.

BAM volgt verder het 'Roosendaal netwerk'; netwerk tussen centra voor beeldende kunst uit Vlaanderen en Nederland.

Werkbezoeken in buiten- en binnenland met oog op bezoekersprogramma mediakunst en versteviging en ondersteuning van internationaal netwerk mediakunst en digitaal cultuur aan Baltan lab Eindhoven (Nederland), Transmediale Festival Berlijn (D), STRP Festival Eindhoven (N), Pocket Filmfestival Parijs (Fr), ISEA Belfast (Ierland), Ars Electronica Linz (Oostenrijk), Courtisane, Artefact, Cimatics (B)

Ondersteunen van de internationale netwerking van het Vlaamse documentaire platform: relaties met IJsland Wales, Schotland,…

Opstart van een internationaal netwerk (Visual Art Platform) voor ondersteunende organisaties beeldende kunst.
Reeds een tijd speelde het idee bij een aantal internationale organisaties om een netwerk op te richten voor beleids- en sectorondersteunende organisaties voor hedendaagse beeldende kunst die op een internationaal niveau functioneren. De focus van het netwerk zou voornamelijk liggen op beleidsthema's en wil daaromtrent informatie en kennisuitwisseling bevorderen en onderzoeksprojecten opzetten.
In het voorjaar van 2009 liet Bam een studie uitvoeren door Sofie Vreys (master studente cultuurmanagement aan de Universiteit Antwerpen) naar de haalbaarheid van zo'n internationaal netwerk. Dit onderzoeksproject was de toonde aan dat er een duidelijke vraag was voor meer samenwerking en hier werd onmiddellijk op ingespeeld. In 2009 kwamen verschillende partners die hierin een trekkende rol wilden spelen reeds drie maal samen: BAM, Mondriaan Stichting (NL), Danish Visual Art Centre (DK), Arts Council England (GB), FRAME (FI) en Pro Helvetia (CH). Met deze organisaties werd in de tweede helft van 2009 het netwerk meer geconcretiseerd en werden doelstellingen en ledencriteria opgesteld. Begin 2010 zullen de statuten worden ondertekend en andere organisaties zullen gecontacteerd worden om lid te worden van het netwerk.

Publicaties:
-A European network for the visual Arts, context and preparatory research, 2009
- Open 16: De kunstbiënnale als globaal fenomeen. Strategieën in neopolitieke tijden, Pascal Gielen (red.), Brussel Biënnale, BAM, deBuren, SKOR en Fontys Hogeschool voor de Kunsten, maart 2009.

4.5. KUNST EN ERFGOED

BAM neemt geen erfgoedfuncties op maar zet vanuit de zorg voor erfgoed in kunsten enkele projecten op die te maken met onderzoek en haalbaarheid en met het aanreiken van tools zodat kunstenaars en organisaties zelf hun archief kunnen samenstellen en beheren.

TRAJECT COLLECTIEVORMING EN AANKOOPBELEID

Symposium collectievorming en aankoopbeleid, donderdag 8 oktober 2009, van 10u tot 17u30, Flagey

Organisatie: BAM, agentschap Kunsten en Erfgoed en FARO

Op dit symposium werd vertrokken van een momentopname en korte terug- en vooruitblik op het aankoop- en collectiebeleid binnen de Vlaamse Gemeenschap, geplaatst binnen een ruimer beleidskader (kunsten- en erfgoedbeleid). Dit werd benaderd in een internationaal perspectief maar ook aan de hand van concrete praktijkvoorbeelden en getuigenissen van protagonisten uit het veld. Verschillende keynotesprekers brachten een interessant verhaal. In drie grote panelgesprekken werd door specialisten dieper ingegaan op diverse vragen die leven in Vlaanderen, behandeld in een internationaal referentiekader. De thema's 'kansen en problemen rond collectiebeleid in musea voor beeldende kunst', 'de relatie tussen particuliere en publieke verzamelingen' en 'het aankopen van erfgoed' werden uitgediept in diepgravende panelgesprekken.

Met: Hans Feys, Jan Debbaut, Fransje Kuyvenhoven, Jan Vaessen, Dirk Snauwaert, Jef Cornelis, Paul Depondt, Phillip Van den Bossche, Manfred Sellink, Dirk Pültau, Koen Brams, Jan Debbaut, Joost Declercq, Patrick De Rom, Dominique Allard, Björn Rzoska, Leen Van Dijck, Alfons K.L. Thijs, Hendrik Defoort en Rombout Nijssen.

PROJECT KUNSTENAARSARCHIEVEN

Op basis van gesprekken met kunstenaars werd een eerste stand van zaken rond kunstenaarsarchieven opgemaakt. Het terrein voor de veldanalyse werd afgebakend en de organisaties die betrokken zijn bij de problematiek van kunstenaarsarchieven werden op basisniveau in kaart gebracht. Ook de mogelijkheid tot samenwerking met Nederland werd onderzocht. Daarnaast werd in 2009 gestart met de voorbereidingen voor het symposium 'Het geheugen van de kunstenaar – Over levende kunstenaarsarchieven in netwerkverband', in samenwerking met Packed en Artefact (10 februari 2010).

Deelnemen aan vervolgtrajecten van het project BOM-VL, een project van het Instituut voor de aanmoediging van Innovatie door wetenschap en technologie in Vlaanderen (IWT) dat de samenwerking rond kennis en infrastructuur voor digitale archivering aftoetst met spelers uit cultuur, omroepen, media en culturele industrie.

Afronding eerste traject (BOM Vlaanderen), eind juni 2009:

-Op 16 januari organiseerden BAM, VTi, Muziekcentrum Vlaanderen, Boekentoren en FARO een informatiesessie over het project. Tijdens deze sessie werden een aantal tussentijdse resultaten van het project voorgesteld.

-Op 6 februari stond een internationale conferentie op het programma in Gent, waar onder meer werd ingegaan op de financieringsmogelijkheden voor digitaliseringsprojecten, publieksbereik en distributiemodellen. Internationale sprekers uit verschillende sectoren gaven zowel theoretische beschouwingen als praktijkgerichte voorbeelden. Voor meer informatie: www.conference.bom-vl.be.

-Op 23 maart en 3 april werd in deSingel de gratis tweedaagse training aangeboden aan webmasters in muziek en podiumkunsten.

Archipel (start november 2009) bouwt voort op de onderzoeksresultaten van het IBBT-project BOM-Vl (Bewaring en Ontsluiting van Multimediale data in Vlaanderen, 2008-2009). Het BOM-Vl-project heeft aangetoond dat bepaalde oplossingen 'maakbaar' en 'doenbaar' zijn, maar toont nog onvoldoende aan hoe een digitaal archiveringsplatform duurzaam kan worden georganiseerd.

In het onderzoeksproject 'Archipel: Network-centric approach to sustainable digital archives' wordt gewerkt rond de technische en organisatorische uitdagingen van digitale langetermijnarchivering. Het Archipel-samenwerkingsverband wil nagaan hoe een netwerkgerichte aanpak kan bijdragen tot het opzetten van een digitale archiefinfrastructuur in Vlaanderen. Daartoe worden innovatieve technologische oplossingen onderzocht en getest. Het einddoel is een generiek model van open data-archief voor de langetermijnbewaring en -ontsluiting van digitale 'data'. Op basis van dit model wordt een operationeel (test)platform gebouwd.

4.6. ZICHTBAARHEID EN DRAAGVLAK

Opzetten van gemeenschappelijke acties om de sectoren in zijn geheel meer zichtbaarheid te geven en kenbaar te maken in de maatschappij.

4.6.1. Gemeenschappelijke communicatie

(beeldende kunst)
Opzetten van het project rond de opmaak van een digitale activiteitenagenda beeldende kunst.

In 2009 wordt een traject opgestart met Le Service des Arts Plastiques (SAP) van de Franse gemeenschap om in 2010 samen een gemeenschappelijke publicatie over beeldende kunst organisaties in België en de aangrenzende regio's uit te geven. De publicatie zal voorgesteld worden op Art Brussels 2010.

(audiovisuele kunst)
Gemeenschappelijke promotie van sectoren via brochure: opmaken en gratis verspreiden van een 'gids organisaties audiovisuele kunst in Vlaanderen' die in alle organisaties en grote publieksevenementen zal verspreid worden.
Deze publicatie is uitgesteld naar 2011.

(BAM)
Gemeenschappelijke promotie van sectoren via standen:
-Artbrussels (23/04/2009 – 27/04/2009)
- Internationaal Filmfestival Gent (6/10/2009 – 17/10/2009)

Publicatie:
Nederlands- en Engelstalige folder met de 'Projecten BAM 2010-2011'.

4.6.2. Relatie met media

(beeldende kunst)
Distributieproblematiek van tijdschriften en publicaties beeldende kunst verder onderzoeken.
28/09/2009
BAM onderzocht in samenwerking met de Nederlandse Mondriaan Stichting mogelijkheden om catalogi, kunstenaarsboeken en tijdschriften hedendaagse beeldende kunst, uitgegeven in Vlaanderen en Nederland, beter internationaal te verspreiden. Publicaties zijn een belangrijk instrument om kunstenaars, de lokale kunstscène en de reflectie rond kunst van hier beter bekend te maken in het buitenland. Het is daarom cruciaal dat de belangrijkste uitgaven bekend zijn, beschikbaar zijn in belangrijke boekshops en via online distributie en dat ze verworven worden door belangrijke kunstbibliotheken van buitenlandse universiteiten en musea.

In het voorjaar van 2009 heeft BAM een grondige bevraging gedaan rond deze problematiek bij verschillende kunstenaars en organisaties beeldende kunst in Vlaanderen en Nederland. Hieruit bleek dat het hele proces, van het zoeken van een uitgever tot de contacten met distributeurs en de opvolging van de verspreiding, in de meeste organisaties nog verbeterd kan worden. Voor kleine organisaties is het niet evident om hierover goede afspraken te onderhandelen. Daarom willen BAM en de Mondriaan Stichting nu met een groep van experts onderzoeken hoe deze situatie verbeterd kan worden.

Op maandag 28 september kwam in Rotterdam een werkgroep samen die zich boog over de volgende thema's: contacten en afspraken met nationale en internationale uitgevers, contacten en

afspraken met nationale en internationale distributeurs, verspreiding in belangrijke buitenlandse bookshops en bibliotheken, marketingstrategieën en beschikbaarheid op lange termijn. Aan deze vergadering hebben de volgende personen deelgenomen:
België: Luc Derycke: MER. Paper Kunsthalle, Chantal Pattyn: Voorzitster Beoordelingscommissie publicaties, Dorian Van der Brempt: Vlaams-Nederlands Huis deBuren, Frederik Beernaert: Agentschap Kunsten & Erfgoed, adviseur kunsten, Dirk De Wit en Bieke Verdonk: BAM.
Nederland: Maarten Valken: Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds , Liesbeth Melis: Stichting Kunst en Openbare Ruimte, Astrid Vorstermans: Valiz, Monika Szewczyk: Witte de With, Gitta Luiten: Mondriaan Stichting en Joost Vrieler: Mondriaan Stichting.

(BAM)
Een analyse maken van de relatie tussen media en cultuur in het huidige medialandschap en voorstellen uitwerken hoe media dichter kunnen betrokken worden bij kunst en cultuur.

Conceptualisering en opzetten van masterclass kunstkritiek BAM door Anna Tilroe. Kunstkritiek is en blijft een belangrijk metier en een essentiële schakel in het proces van creëren, bemiddelen en valoriseren van kunst. De kunstcriticus zorgt voor debat en maakt bruggen met het denken over kunst, met de kunstgeschiedenis en met de maatschappij waarin kunst leeft en stand komt. Teksten worden ook meegenomen in de tijd en gaan deel uitmaken van het materiaal rond een kunstwerk of kunstenaar dat steeds groeit en dat het proces van betekenisgeving voedt en levend houdt. Critici staan nooit buiten de kunstwereld en zijn soms ook curator of betrokken bij het kunstonderwijs. In een veranderend medialandschap heeft de onderzoeksjournalistiek het moeilijk, ook de kunstkritiek. Er wordt gezocht naar andere formats of platformen en de gespecialiseerde tijdschriften zoeken nieuwe landelijke en internationale netwerken op om in een onafhankelijke maar tegelijk dynamische relatie te blijven met de kunstscène en met de maatschappij. Redenen genoeg om de kunstkritiek op allerlei vlakken te blijven ondersteunen.
Ook BAM neemt de kunstkritiek ter harte en geeft met de organisatie van een masterclass onder leiding van Anna Tilroe doorgroeikansen aan schrijvers en critici die reeds talent hebben bewezen en een nieuwe impuls willen geven aan de ontwikkeling van hun praktijk.
Masterclass zal plaats vinden op 8,9,10,10 en 27, 28 april 2010

Bemiddelen tussen veldspelers en media bij het opzetten van een groots media-event rond kunst. Momenteel wordt er onderhandeld over een vervolg op het project de Canvas Collectie met VRT EN RTBF.
Tijdens het voorjaar van 2010 komt er een nieuwe editie van dit crossmediaal project. Canvas werkt hiervoor zoals bij de vorige editie samen met partners in Vlaanderen en Brussel, waaronder ook BAM. Ditmaal doet ook Wallonië mee en wordt RTBF een volwaardige partner.
Alles begint met een selectie voor hedendaagse beeldende kunstenaars in negen musea en kunstencentra: M HKA, Mu.ZEE, S.M.A.K. en Z33 in Vlaanderen, Wiels in Brussel en het Centre Culturel de Bastogne / l'Orangerie, MAC's, Maison de la Culture de Namur en Espace 251 Nord / MAMAC in Wallonië. Deze selectie culmineert in een tentoonstelling in Bozar en de uitreiking van vier waardevolle prijzen. Daarnaast zijn er ook televisie- en radioprogramma's en uitgebreide websites rond De Canvascollectie / La Collection RTBF.

Traject kunst in de publieke ruimte.
Het doel van de focusgroep bestaat eruit om:

- de praktijk van kunst in de publieke ruimte of kunst ‘buiten de muren’ te omschrijven en open te plooien naar diverse soorten ruimtes en diverse expressievormen,
- het aangeven van het potentieel ervan voor de kunstenaars, de opdrachtgevers, het publiek, gebruikers van ruimtes, de levenskwaliteit en belevingskwaliteit van ruimtes en voor de ontwikkeling van de beeldende kunst in het algemeen,

- oplijsten van knelpunten en ongebruikte kansen
- voorstellen van oplossingen en beleidsaanbevelingen (pistes op het niveau van praktijk en beleid).

Met een groep van experts, die we voorlopig focusgroep noemen, wordt rond kunst in de publieke ruimte gedurende enkele vergaderingen een 'common ground' gecreëerd . Deze gesprekken worden verwerkt in een nota die de verschillende betrokken partijen kan mobiliseren, die als gemeenschappelijk document kan functioneren, en waarmee we kunnen werken naar de verschillende beleidsniveaus (Vlaanderen (meer dan Cultuur), provincies, steden en gemeenten, Europa,…)
Eerste vergadering vond plaats op 15/06/2009: Thérèse Legierse, De Nieuwe Opdrachtgevers, gespreksleider, Dirk De Wit, steunpunt BAM, Menno Meewis, Middelheimmuseum, Antwerpen Katrien Laenen, artistiek coördinator kunstcel Vlaams Bouwmeester, Joris Capenberghs, cultuurbemiddelaar, Centrum Waerbeke, Dirk Sturtewagen, coördinator Centrum Waerbeke, Griet Ivens, cultuurfunctionaris Willebroek, Rolf Quaghebeur, artistiek adviseur Vlaams Bouwmeester, Krist Biebauw, steunpunt Locus, Iris Steen, verslaggever.

Bijhorende nota: "Kansen voor kunst in de publieke ruimte. Nota voor een onderzoeksvoorstel." Dirk De Wit, 2009.

Publicaties in media:
BAM betaalt een servicepagina in <H>ART om op regelmatige basis teksten te publiceren die ontstaan naar aanleiding van activiteiten die BAM organiseert. BAM verzorgt de redactie, eindredactie en instroom en opvolging van auteurs. Bijdragen voor het tijdschrift <H>ART in 2009:
- hart 46. Reflectie en onderzoek. Frank Maes
-hart 47. Over de perceptie rond hedendaagse kunst, publiek en de media. Marc Ruyters. De kunstenaar eist zijn plaats op. Julie Vandenbroucke
-hart 48. Meer transparantie tussen private en publieke actoren. Sam Eggermont
-hart 50. Kunst en erfgoed: gescheiden werelden? Manfred Sellink
-hart 51. Nieuwe perspectieven uit andere culturen. De orientatiereis als eye-opener. Gitta Luiten, Thibaut Verhoeven, Jos Van den Bergh en Itala Schmelz.
-hart 56. Verzamelingen laten zien dat ook iets anders mogelijk is. Paul Depondt
-hart 57. Kunst enkel voor ingewijden ? Marijke Van Eeckhaut

4.8 OVERLEG EN SAMENWERKING

-KABINET MINISTER CULTUUR
Overleg met de medewerkers van het kabinet Anciaux en Schauvliege over verschillende thema's: beleidsplan beeldende kunst, kunst en bedrijven, distributie tijschriften en publicaties, art house bioscopen, Canvascollectie, beeldende kunst, experimentele mediakunst,…
Een eerste overleg met de nieuwe minister vond plaats op 5 november.

-IVA KUNSTEN EN ERFGOED EN DEPARTEMENT CJSM
Overleg met IVA kunsten: jaarlijkse controle en daarnaast regelmatig briefings, informatiedoorstroming en doorverwijzing op een directe wijze over beeldende, audiovisuele en mediakunst.

-HET VLAAMS AUDIOVISUELE FONDS / FLANDERS IMAGE / MEDIA DESK BELGÏE – VLAAMSE GEMEENSCHAP
Regelmatig overleg over informatiebeheer, buitenlandse promotie en problematieken rond vertoning en distributie. BAM neemt deel aan het sectoroverleg van VAF en er is een intense samenwerking en organisatie van activiteiten.

-OVERLEG KUNSTENSTEUNPUNTEN EN FARO
Een van de belangrijkste vormen van overleg is ongetwijfeld het overleg tussen kunstensteunpunten (uitgebreid met erfgoedsteunpunt en fonds der letteren) omdat deze meer en meer samenwerken rond transversale thema's: internationaal werken, e-cultuur, kunsten en erfgoed, kunst en onderwijs, creatieve industrie enz. Kunstensteunpunten overleggen maandelijks over deze gemeenschappelijke thema's en vooral rond projecten waarin die samenwerking concrete vorm krijgt: Art Flanders website en nieuwsbrief, Arts Flanders publicaties, e-cultuur weblog, BOM-VL, infosessies interculturaliseren, …

-SECTORADVIES
Intensieve begeleiding in dossieradvies van organisaties en kunstenaars of doorverwijzing naar andere bevoegde instanties zoals het Kunstenloket, NICC, VOBK. Het begeleiden is meer dan een eerste lijnshulp. Het behelst meer dan zakelijk advies, het is focussen op inhoudelijke afbakening om gerichter een dossier bij de juiste commissie in te dienen.

-BELANGENVERENIGINGEN
BAM is nauw betrokken bij de werking van de belangenverenigingen. Uitwisseling van expertise, advies en aansturing zijn dagelijkse praktijken, zoals bij At Random, VOBK en het NICC. Er dient nog toenadering en meer samenwerking met de belangenverenigingen en koepels binnen het AV-veld.

-KUNSTENLOKET
BAM werkt samen met Kunstenloket rond informatiedoorstroming en overleg rond sectorspecifieke thema's.

-CANON cultuurcel onderwijs: meervoudig overleg in 2009.